

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	24.04.2009
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.03.2010
Avaldamismärge:	RT I 2009, 21, 135

Kõrgessaare looduskaitseala kaitse-eeskiri

Vastu võetud 09.04.2009 nr 63

Määrus kehtestatakse «Looduskaitseaduse» § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Kõrgessaare looduskaitseala kaitse-eesmärk

(1) Kõrgessaare looduskaitseala (edaspidi *kaitseala*) eesmärk on kaitsta:

- 1) elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta nimetab I lisas. Need on rannaniidud (1630*)², kuivadel lubjarikastel muldadel paiknevad niidud (6210), allikad ja allikasood (7160), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (9010*), rohundirikkad kuusikud (9050) ning soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*);
- 2) nende liikide elupaiku, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ nimetab II lisas. Need on liigid, mis on tühtlasi I ja II kategooria kaitsealused liigid;
- 3) nende liikide elupaiku, mida nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta nimetab I lisas, ja I lisas puuduvate rändlinnuliikide elupaiku. Need on jõgitiir (*Sterna hirundo*), randtiir (*Sterna paradisaea*), väiketiir (*Sterna albifrons*), hüüp (*Botaurus stellaris*), sookurg (*Grus grus*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), täpikhuik (*Porzana porzana*), rukkirääk (*Crex crex*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), mudatilder (*Tringa glareola*) ja vöötsaba-vigle (*Limosa lapponica*).

(2) Kaitseala maa-ala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kaheks sihtkaitsevööndiks.

(3) Kaitsealal kehtivad «Looduskaitseaduses» sätestatud piirangud selles määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Hiiu maakonnas Kõrgessaare vallas Kõrgessaare alevikus ja Otste külas.

(2) Kaitseala välispiir on esitatud kaardil määruse lisas³.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

2. peatükk KAITSEALA KAITSEKORD

§ 4. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Kaitseala sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on kaks sihtkaitsevööndit:

- 1) Kõrgessaare sihtkaitsevöönd;
- 2) Pihla allikate sihtkaitsevöönd.

§ 5. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

(1) Kõrgessaare sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on kaitsealuste taimeliikide elupaikade ning haruldaste koosluste – rannaniitude, soostunud niitude, loometsade ja soostunud metsade – kaitse.

(2) Pihla allikate sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on kaitsealuste taimeliikide elupaikade ning allikate, allikasooide, liigirikaste madalsoode, vanade loodusmetsade, rohundirikaste kuusikute ning soostuvate ja soolehtmetsade kaitse.

§ 6. Lubatud tegevus

- (1) Inimestel on lubatud viibida ning korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal.
- (2) Füüsilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal on viibimine lubatud «Asjaõigusseaduses» ja «Looduskaitseaduses» sätestatud arvestades.
- (3) Kaitsealal on lubatud kuni 25 osalejaga rahvaürituste korraldamine. Rohkem kui 25 osalejaga rahvaürituste korraldamine on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.
- (4) Kaitsealal on lubatud jahipidamine, välja arvatud 50 m kaugusel vooluveekogu veepiirist, jahipidamine surmavate püüisraudadega maapinnal ja kuni 1 m kõrgusel maapinnast.
- (5) Kaitsealal on lubatud kalapüük.
- (6) Kaitseala teedel on lubatud jalgrattaga sõitmine. Muu sõiduki ja maastikusõidukiga sõitmine on lubatud vaid järelevalve- ja päästetöödel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, valitsemisega ja kaitse korraldamisega seotud töödel ja kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel.
- (7) Kaitseala valitseja nõusolekul on kaitsealal lubatud:
 - 1) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks ning poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik tegevus;
 - 2) koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudmisi tööde tegemise aja ja tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning koosluse koosseisu ja täiuse suhtes;
 - 3) lõkke tegemine koosluste hooldustööde käigus kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades;
 - 4) olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd;
 - 5) olemasolevate teede ja rajatiste hooldustööd;
 - 6) pilliroo varumine.

§ 7. Keelatud tegevus

- (1) Kaitsealal on keelatud:
 - 1) majandustegevus;
 - 2) loodusvarade kasutamine;
 - 3) telkimine;
 - 4) uute ehitiste püstitamine, välja arvatud rajatiste rajamine kaitseala tarbeks;
 - 5) adru varumine.
- (2) Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:
 - 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja kõlviku sihtotstarvet;
 - 2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;
 - 3) väljastada metsamajandamiskava;
 - 4) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut.

§ 8. Vajalik tegevus

Kaitseala poollooduslike koosluste ja looduslike rohumaade esinemisaladel on vajalik niitmine ja karjatamine koosluste ilme ja liigikoosseisu säilimise tagamiseks.

§ 9. Tegevuse kooskõlastamine

- (1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis vajab kaitse-eeskirja kohaselt kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.
- (2) Kui tegevust ei esitatud kaitseala valitsejale kooskõlastamiseks või tegevuses ei arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt «Haldusmenetluse seadusele» õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.
- (3) Keskkonnaministeeriumil või Keskkonnaametil on keskkonnamõju hindamise järelevalvajana õigus määrata kaitseala kaitseks keskkonnanõudeid, kui kavandatav tegevus võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.

3. peatükk
RAKENDUSSÄTE

§ 10. Kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 19. mai 1999. a määrus nr 162 «Kõrgessaare maastikukaitseala kaitse alla võtmine, kaitse-eeskirja ja välispiiri kirjelduse kinnitamine» (RT I 1999, 46, 535; 2009, 7, 48) tunnistatakse kehtetuks.

¹Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) ja nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 25.04.1979, lk 1–18).

²Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatahtsad elupaigatüübid.

³Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on määruse lisas esitatud kaardil märgitud Eesti põhikaardi (mõõtkava 1:10 000) alusel, kasutades maakatastri andmeid seisuga jaanuar 2009. Ala kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuses ning Maa-ameti veebilehel maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

Peaminister Andrus ANSIP

Keskkonnaminister Jaanus TAMKIVI

Riigisekretär Heiki LOOT

Määruse lisa on avaldatud elektroonilises Riigi Teatajas. Alus: «Riigi Teataja seaduse» § 4 lõige 2 ja riigisekretäri 14.04.2009. a resolutsioon nr 17-1/09-02173.

[Lisa](#)